

УДК 336.1

DOI: 10.31732/2663-2209-2019-56-60-63

ПРИНЦИПИ РОБОТИ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРА В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ

Криштал Г.О.

к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування, Міжрегіональна академія управління персоналом
м. Київ, вул. Фрометівська, 2, 03039, Україна, тел.: (097)-87-93-904, e-mail.: gkryshstal@ukr.net,
ORCID: 0000-0003-3420-6253

PRINCIPLES OF WORK OF THE BANKING SECTOR IN PROVIDING SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE COUNTRY

Kryshstal H.

PhD (Economics), associate professor of accounting and taxation department, Interregional academy of personnel management, Kyiv, st. Frometivska, 2, 03039, tel.: (097)-87-93-904, e-mail.: gkryshstal@ukr.net,
ORCID: 0000-0003-3420-6253

Анотація. В статті розглянуто принципи роботи банківського сектора. Висвітлено питання модернізації банківського сектора з точки зору його співпраці з економічним сектором та соціальним сектором, актуальність якого на сьогоднішній день набуває все більшого розмаху в частині впливу на діяльність банківського сектора зовнішніх чинників. Дослідження в області впливу державного регулятора на діяльність банківського сектора останнім часом розглядаються в економічній літературі такими вченими. В своїх працях науковці відзначають позитивний чи негативний вплив заходів регулятора на банківський сектор, але на сьогодні існує необхідність розглянути питання принципів взаємозв'язку державного регулятора з банківським та соціально-економічним сектором, виявленні проблемних питань в даному взаємозв'язку. Метою дослідження є висвітлення принципів взаємодії державного регулювання діяльності банківського сектора з соціально-економічним сектором та виявленні проблемних питань, які виникають під час даної взаємодії. Розглянуто проблемні питання взаємодії банківського сектора в частині «ризиків», «ресурсів» та «регулювання». Виявлено негативний вплив специфіки державного регулювання на діяльність банківського сектора та банківські ресурси, як одночасний прояв дії таких проблемних складових, як: «ризик», «ресурс», «регулювання». Доведено, що участь держави в капіталі банків іноземних банківських груп та банків з приватним капіталом доречно лише в рамках проведення антикризових заходів, а часові межі участі повинні визначатися підвищенням темпів економічного зростання в перші два-три роки після кризи. Автором виявлено, що в реалізації комплексного народногосподарського завдання функція має бути покладена на другий рівень банківського сектора, на який, в короткостроковому і середньостроковому періодах, покладена особлива відповідальність заповнення існуючих провалів ринку і формування стійких неформальних інститутів банківського бізнесу в справі надання фінансової підтримки соціально- економічного розвитку. Розглянуто зарубіжний досвід на основі чого зроблено висновки, що адаптація такого досвіду фінансування і кредитування зусиллями банків з державною часткою, банками іноземних банківських груп та банками з приватним капіталом має перспективи в Україні, так як спрямована на вирішення проблем у взаємодії банківського сектору та соціально-економічного сектора.

Ключові слова: державний регулятор, банківський сектор, соціально-економічний сектор, ресурси, ризики, регулювання.

Формул: 0, рис.: 0, табл.: 0, бібл.: 9

Annotation. The article deals with the principles of banking sector operation. The issue of modernization of the banking sector in terms of its cooperation with the economic sector and the social sector is highlighted, the relevance of which is now gaining momentum in terms of influencing the activities of the banking sector by external factors. Studies in the field of influence of the state regulator on the activity of the banking sector have recently been considered in the economic literature by such scientists. In their works, scientists note the positive or negative impact of the regulator's measures on the banking sector, but today there is a need to consider the principles of interconnection of the state regulator with the banking and socio-economic sector, identifying problematic issues in this relationship. The purpose of the study is to clarify the principles of interaction of state regulation of banking sector with socio-economic sector and to identify the problems that arise during this interaction. The problems of banking sector interaction in terms of "risks", "resources" and "regulation" are considered. The negative influence of the specificity of state regulation on the activity of the banking sector and banking resources is revealed, as a simultaneous manifestation of the action of such problematic components as: "risks", "resources", "regulation". It is proved that participation of the state in the

capital of banks of foreign banking groups and banks with private capital is appropriate only in the framework of anti-crisis measures, and the time limits of participation should be determined by the growth of economic growth in the first two to three years after the crisis. The author has found out that in the implementation of the complex national economic task the function should be entrusted to the second level of the banking sector, which, in the short and medium term, has a special responsibility for filling the existing market failures and forming stable informal banking institutions in the provision of financial support development. The regulatory mechanism should be focused on the interests of the banking sector in order to ensure that the results of the interaction between the banking and socio-economic sectors are consistent. Foreign experience is considered, on the basis of which it is concluded that the adaptation of such experience of financing and lending by the efforts of state-owned banks, banks of foreign banking groups and banks with private capital has prospects in Ukraine, as it is aimed at solving problems in the interaction between the banking sector and socio-economic sectors.

Key words: state regulator, banking sector, socio-economic sector, resources, risks, regulation.

Formulas: 0, fig.: 0, tabl.: 0, bibl.: 9

Постановка проблеми. Тенденцією останніх років, як відомо, є скорочення числа кредитних організацій та їх філій, яке обумовлене виведенням з ринку грошово-кредитних інститутів, які реалізують високоризикові стратегії. Питання модернізації банківського сектора з точки зору його співпраці з економічним сектором та соціальним сектором, на нашу думку, в економічній літературі практично не освітлене і стає все більш актуальним в частині впливу на діяльність банківського сектора наступних чинників: «ризиків» - неготовність банківського сектору працювати в пріоритетних, але разом з тим, високоризикових галузях і віддалених регіонах, відсутність в структурі банківського сектору спеціалізованого рівня банків, готових взяти на себе високі галузеві та регіональні ризики; «ресурси» - недоступність «дешевих» і «довгих» джерел фінансування банківського сектору в частині обмежень, пов'язаних з розміром і достатністю капіталу банків, зміною рейтингів і жорсткістю нормативів; «регулювання» - неузгодженість напрямків промислової політики з напрямами грошово-кредитної, банківської та податкової політиками.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження в області впливу державного регулятора на діяльність банківського сектора останнім часом розглядаються в економічній літературі такими вченими як Адамовська В. С., Дідківська Л. І., Головка Л. С., Міненко В. Л., Чугунов І. Я., Павелко А. В. В своїх працях науковці відзначають позитивний чи негативний вплив заходів регулятора на банківський сектор, але на

сьогодні існує необхідність розглянути питання принципів взаємозв'язку державного регулятора з банківським та соціально-економічним сектором, виявленні проблемних питань в даному взаємозв'язку.

Формулювання цілей статті. Метою дослідження є висвітлення принципів взаємодії державного регулювання діяльності банківського сектора з соціально-економічним сектором та виявленні проблемних питань, які виникають під час даної взаємодії.

Виклад основного матеріалу дослідження. Перелічені проблематики «ризиків», «ресурси», «регулювання» в подальшому нами будуть позначені як «проблеми/складності», які стоять на заваді розвитку взаємодії банківського сектору з соціально-економічним сектором. Одним з напрямків вирішення виділеної проблеми, на нашу думку, є вдосконалення інституційної структури банківського сектору в розумінні як сукупності інститутів регулювання та нагляду за банківською діяльністю, банків і небанківських організацій.

Механізм регулювання повинен бути сфокусований на врахуванні інтересів банківського сектору, для забезпечення відповідності результатів взаємодії між банківським та соціально-економічним сектором. У тому числі з цієї причини елементи виявлених проблем («регулювання», «ресурси» та «ризиків») тісно взаємопов'язані між собою, так як недосконалість механізму регулювання діяльності банківського сектору, найчастіше, виступає причиною збереження проблем, пов'язаних з

заходами з боку державного регулятора, дефіцитом ресурсів і високими ризиками. Банківський сектор має істотний вплив на економіку країни, в тому числі і на участь в капіталі держави, основна частка активів яких повинна припадати на пріоритетні галузі економіки та промисловості. Досвід зарубіжних країн з розвинутою економікою свідчить, що важливим аспектом діяльності банків спеціалізованого рівня є спрямування на безперервні канали припливу внутрішніх довгострокових ресурсів [1].

При цьому повернення коштів розглядається як чинник, що забезпечує дисципліну банків - учасників, так як неповернення коштів означає можливість втратити джерело дешевих ресурсів і втратити довіру на міжбанківському ринку.

Підвищити результативність роботи банків другого рівня, з позиції взаємодії банківського сектора та соціально-економічного, можливо на основі використання механізму спільного фінансування, який передбачає фінансування і кредитування інвестиційних проектів, в яких спеціалізовані та галузеві банки лише доповнюють кошти приватних комерційних банків [3].

Висновки. Вважаємо, що адаптація такого досвіду фінансування і кредитування зусиллями банків з державною часткою, банками іноземних банківських груп та банками з приватним капіталом має перспективи в Україні, так як спрямована на вирішення проблем у взаємодії банківського сектора та соціально-економічного: по-перше, банки об'єднують ресурси, обсяг яких адекватний масштабам проекту; по-друге, відбувається зниження ризиків в рівній мірі для суб'єктів обох секторів не тільки за рахунок об'єднання ресурсів, але і за рахунок дії механізмів державного страхування, субсидування і гарантування.

Виявлено негативний вплив специфіки державного регулювання на діяльність банківського сектора та банківські ресурси, як одночасний прояв дії таких

проблемних складових, як: «ризиків», «ресурсів», «регулювання». Критичне переосмислення ряду наукових концепцій в контексті сучасних умов впливу державного регулювання діяльності банківського сектора на забезпечення соціально-економічного розвитку країни, показало циклічні коливання та загострення протиріч у взаємодії секторів економіки, визначив вибір методології дослідження на користь теорії асиметрії інформації, в частині нівелювання ризиків виникнення та розповсюдження недостовірної (асиметричної) інформації і інституційно – еволюційної теорії економічного розвитку.

Література:

1. Behn R. D. Rethinking Democratic Accountability. Washington : Brookings, 2015, p. 26.
2. Governance for Sustainable Human Development. World Bank. Proceedings of the World Bank Annual Conference on Development Economics. Washington, 1992, p. 38.
3. Manning N. The legacy of the new public management in developing countries. *International Review of Administrative Sciences*, 2016, №67.
4. Kettl D. The Global Public Management Revolution, 2017, p. 30-33.
5. Osborne D. Reinventing government: how the entrepreneurial spirit is transforming the public sector. Reading, Mass. Addison-Wesley Pub. Co., 2012, p. 398-405.
6. O'Toole The Implications for Democracy in a Networked Bureaucratic World. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 2017, vol. 7, p. 443-459.
7. Plumptre T. Governance and Good Governance: International and Aboriginal Perspectives. *Institute On Governance*, 2016, December 3, 27 p. URL : <http://www.iog.ca/publications/govgoodgov.pdf>.
8. Коваль Я.С. Механізм державного регулювання банківських установ України в сучасних умовах. *Право та державне управління*, 2017. №4. Т.2. С. 74-82.
9. Terry L. Administrative Leadership, Neo Managerialism, and the Public Management Movement. *Public Administration Review*, 2018, №3, Vol.58, p.22.

References:

1. Behn R. D. (2015), Rethinking Democratic Accountability. Washington: Brookings, p. 26.
2. Governance for Sustainable Human Development. World Bank. Proceedings of the World Bank Annual Conference on Development Economics. Washington, 1992, p. 38.
3. Manning, N. (2016), The legacy of the new public management in developing countries”,

International Review of Administrative Sciences, 2016, №67.

4. Kettl, D. (2017), *The Global Public Management Revolution*, p. 30-33.

5. Osborne, D. (2012), *Reinventing government: how the entrepreneurial spirit is transforming the public sector*. Reading, Mass. Addison-Wesley Pub. Co., pp. 398-405.

6. O'Toole (2017), "The Implications for Democracy in a Networked Bureaucratic World", *Journal of Public Administration Research and Theory*, 2017, vol. 7, pp. 443-459.

7. Plumptre T. (2016), *Governance and Good Governance: International and Aboriginal Perspectives*.

Institute On Governance, p. 27. URL: <http://www.iog.ca/publications/govgoodgov.pdf>.

8. Koval, Ya (2017), "The mechanism of state regulation of banking institutions of Ukraine in modern conditions", *Pravo ta derzhavne upravlinnia*, №4, part 2, pp. 74-82.

9. Terry L. (2018), "Administrative Leadership, Neo Managerialism, and the Public Management Movement", *Public Administration Review*, №3, Vol. 58, p. 22.

Стаття надійшла до редакції 27.11.2019 р.